

OULUN HIIPPAKUNNAN
TUOMIOKAPITULI

Oulun hiippakunnan ympäristöuutisia 1/ 2023

Oulun hiippakunnan ympäristöuutiskirjeeseen on listattuna ajankohtaista Kirkon ja Oulun hiippakunnan ympäristötyöstä. Toivomme uutiskirjeen tuovan toivoa ja valoa kevääseen 2023! Oulun hiippakuntaan kuuluu 62 seurakuntaa, jotka muodostavat seitsemän rovastikuntaa. Jokaista rovastikuntaa johtaa lääninrovasti. Jokaisella rovastikunnalla on myös nimetty rovastikunnan ympäristövastaava, joka toimii yhteyshenkilönä ympäristöasioissa rovastikunnan seurakuntiin ja Oulun tuomiokapituliin. Tässä alla nimettyinä rovastikuntien ympäristövastaavat. Toivomme yhteydenottoa, jos rovastikunnassasi ei ole nimettyä ympäristövastaavaa tai henkilö on rovastikunnassasi muuttunut.

Kokkolan rovastikunta	Ahto Huhtala (Kannus)
Kalajoen rovastikunta	Hannu Jussi-Pekka (Ylivieska)
Kemi-Tornion rovastikunta	Anne Martin (Tornio)
Lapin rovastikunta	avoin
Limingan rovastikunta	Riitta Kukkohovi-Colpaert (Muhos)
Oulun tuomiorovastikunta	Outi Soukainen (Oulu)
Rovaniemi-Koillismaan rovastikunta	Tiina Inkeroinen (Pudasjärvi)

KIRKON
YMPÄRISTÖ-
DIPLOMI

Kuule ja kysy Kirkon ympäristödiplomista: kevään 2023 webinaarien sarja 4.4.-23.5.2023

Webinaareissa on mukana kunkin aiheen asiantuntijoita ja kussakin myös Kirkkohallituksen yhteiskunnan ja kestävän kehityksen asiantuntija **Ilkka Sipiläinen**, ympäristöasiantuntija **Irene Erkko** ja viestintäpäällikkö **Tuula Putkinen**. Kevätkaudella 2023 järjestetään seitsemän Teams-webinaaria, joissa

voit tutustua diplomin eri lukuihin ja kysyä toteutuksesta. Webinaari on tarkoitettu seurakuntien ympäristövastaaville ja työntekijöille, diplomin auditoijille, luottamushenkilöille ja kaikille, jotka haluavat tutustua ympäristökäsikirjan sisältöön ja suosituksiin.

- **Tiistai 4.4.2023 klo 15-16.** Näin pääset alkuun: Kirkon diplomin hakeminen ja järjestelmä yleisesti. Johdanto ympäristödiplomiin - aiheena kirkon ympäristöjärjestelmä, päätöksenteko ja muut siihen liittyvät kysymykset.
Ilkka Sipiläinen ja **asiantuntijana talouspäällikkö Riitta Kukkohovi-Colpaert (Muhoksen seurakunta)**
- **Tiistai 11.4.2023 klo 15-16.** Hautausmaat ja viheralueet sekä liikenne.
- **Tiistai 18.4.2023 klo 15-16.** Toiminta ja talous. Asiantuntijana talouspäällikkö **Riitta Kukkohovi-Colpaert** (Muhoksen seurakunta).
- **Tiistai 25.4.2022 klo 15-16.** Seurakuntien metsät. Myös tietoa uusista metsäsuunnitelman kilpailutusohjeista. Asiantuntijana maankäyttöpäällikkö **Harri Palo**.
- **Tiistai 2.5.2023 klo 15-16.** Ympäristöviestintä. Asiantuntijoina Turun ja Kaarinan yhtymän viestinnän asiantuntija **Minna Vesanto** ja viestintäasiantuntija **Ulla Ala-Ketola** (Suomen ympäristökeskus SYKE).
- **Tiistai 9.5.2023 klo 15-16.** Energia ja kiinteistöt. Asiantuntijana yliarkkitehti **Edla Mäkelä** Kirkkohallituksesta.
- **Tiistai 16.5.2023 kello 15-16.** Ruoka ja keittiöt. Asiantuntijana ruokapalvelu ja siivouspäällikkö **Jaana Kujala** (Seinäjoen seurakunta).
- **Tiistai 23.5.2023 klo 15-16** Ympäristökasvatus kirkon ympäristödiplomissa. Webinaarin aikana tutustutaan diplomin ympäristökasvatusta käsittelevään lukuun, ideoihin ja vaatimuksiin.

Kevään aikataulu (muutokset mahdollisia, ohjelma päivittyy tänne) :

<https://evl.fi/plus/yhteiskunta-ja-kirkko/kestava-kehitys/kuule-ja-kysy-kirkon-ymparistodiplomista>

Tervetuloa viettämään ekopaasto! - arjen tekoja ja toivon sanoja

Vuoden 2023 kampanjassa vinkataan tapoja, jolla voi säästää energiaa. Ekopaasto on mukana [Astetta alemmas -kampanjassa](#). Vinkkien jakamisen lisäksi kampanjaan pyydetään kasvoiksi ihmisiä, joilta pyydetään toivon sitaatteja ja toivoa nostattavia tarinoita. Syyllistämisen sijaan ideana on rohkaista tekemään itselleen mahdollisia tekoja.

Vuoden 2023 Ekopaasto vietetään **22.2. – 8.4.2023**. Lisätietoja löydät osoitteesta <https://ekopaasto.fi/>

Kirkon hallitusohjelmatavoitteet 2023

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon hallitusohjelmatavoitteet 2023: Kriisinkestävä yhteiskunta – turvaa, toivoa ja luottamusta ihmisten arkeen. Kirkko tavoittelee omassa toiminnassaan hiilineutraaliutta 2030 mennessä.

Seitsemän Kirkon hallitusohjelmatavoitetta 2023:

- 1) Eriarvoisuuden vähentäminen vahvistaa yhteiskuntarauhaa
- 2) Nuorten hyvinvointiin panostaminen luo tulevaisuususkoa
- 3) Tasapainoinen aluekehitys rakentaa luottamusta
- 4) Uskonnonvapaus tuo turvaa ja toivoa ihmisten elämään
- 5) Uskontolukutaito vahvistaa keskinäistä ymmärrystä
- 6) Oikeudenmukaisuuden ja solidaarisuuden edistäminen rakentaa turvallisempaa maailmaa
- 7) Ilmastokestävän elämäntavan edistäminen on hyvinvoinnin perusta**

Julkaisu löytyy mm. sijainnista [Kirkon hallitusohjelmatavoitteet 2023 - evl.fi](https://www.evli.fi/kirkon-hallitusohjelmatavoitteet-2023)

Hiilineutraali kirkko 2030 – kärkihanke

Kirkolliskokous hyväksyi marraskuussa 2022 yhdeksi kärkihankkeeksi hiilineutraali kirkko 2030 hankkeen. Kirkon kärkihankkeiden kriteerinä on, että niillä tavoitellaan merkittävää vaikutusta kirkon tai Kirkkohallituksen toimintaan ja niillä kehitetään kirkkoa vastaamaan paremmin seurakuntien tarpeisiin. Niitä toteutetaan yhdessä seurakuntien, hiippakuntien ja muiden kirkollisten toimijoiden kanssa.

Ympäristöasiantuntijaksi on kuluva vuodeksi palkattu Irene Erkko irene.erkko@evl.fi

Hankkeen kulusta 2023–2025 on määritelty mm. seuraavaa:

- Konkretisoidaan tiekartta ja tarvittavat askeleet vuoteen 2030 saakka: laaditaan myös tiekartan malli seurakunnille.
- Määritellään indikaattorit ja mittarit, jolla toteutumista seurataan sekä otetaan käyttöön työkalu/alusta, joka mahdollistaa seurannan.
- Kehitetään helppokäyttöisiä työkaluja, joilla voidaan arvioida kiinteistöjen ympäristövaikutuksia.
- Tuetaan seurakuntia liittymään kirkon ympäristöjärjestelmään sekä muutoinkin seurakunnan oman tiekartan ja toimeenpanosuunnitelman sekä kiinteistöstrategian laadinnassa ja totuttamisessa.

Kirkon ympäristödiplomin neuvottelupäivät syksyllä 2023

Kirkon ympäristödiplomin neuvottelupäivät pidetään 24.-25.8.2023 Räfson saarella Kirkkonumella.

Yhtenä isona teemana päivillä on hiilineutraalisuustiekartta. Päiville tullaan tarjoamaan mahdollisuus ainakin osittain verkossa tapahtuvaan osallistumiseen.

Oulun hiippakunta mukana Ympäristöteologian hankkeessa

Kevään 2023 aikana valmistellaan yhdessä STEP-koulutuksen ja Tampereen hiippakunnan kanssa koulutuskonseptia **ekoteologisen ajattelun ja toiminnan mahdollistamiseen seurakunnissa**.

Teologinen ikkuna - Kirkon työntekijän rooli ympäristökriisin aikakaudella 27.4.2023 klo 10-11 /Teams

Ympäristönmuutokset näkyvät Suomessakin aiempaa voimakkaammin. Ne heijastuvat myös sosiaalisiin suhteisiin ja herättävät hengellistäkin kyselyä. Mikä voisi olla kirkon työntekijän rakentava rooli tässä kaikessa? **Puhujana ympäristöteologian dosentti Panu Pihkala**. Alla linkki Teams verkkotapahtumaan:

[Teologinen ikkuna - Kirkon työntekijän rooli ympäristökriisin aikakaudella | Oulun hiippakunta](#)

Metsitys ja hiilensidonta julkisella sektorilla -virtuaalityöpaja 30.3.2023 klo 13-16

Metsitystaito -hankkeen virtuaalityöpaja 30.3.2023 klo 13-16 on **suunnattu kuntien ja seurakuntien metsäasioista vastaaville**. Työpaja toteutetaan Teams yhteydellä. Tavoitteena on edistää Pohjois-Pohjanmaan kuntien ja seurakuntien joutoalueiden metsitystä ja hiilensidontaa sekä ilmastokestävää metsänkäsittelyä. Työpajan toteuttaa Luonnonvarakeskuksen ja Suomen metsäkeskuksen Metsitystaito-hanke yhteistyössä Suomen ympäristökeskus, Muhoksen seurakunta ja Iin kunta. Hanketta rahoittaa Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto.

Ilmoittaudu mukaan 28.3.2023 23:59 mennessä.

Lisätietoja, ohjelma ja ilmoittautuminen oheisella linkillä:

[Metsitys ja hiilensidonta julkisella sektorilla -virtuaalityöpaja \(lyyti.fi\)](#)

Soppaa ja siunausta 16.5.2023 klo 10.00

Toukokuun ajankohtaisikkuna 16.5. klo 10 on saanut nimekseen: Soppaa ja siunausta. Soppaa ja siunausta. Ajankohtaisikkuna järjestetään Oulun D-asemalla ja siihen voi osallistua Teamsin välityksellä, Soppaa ja siunausta webinaarissa puhuvat **tutkija Anna-Sofia Salonen** teemalla *Utopia ruokajonoista*. Vantaan yhteisen pöydän laajasta toiminnasta pieni siivu teemalla *Osallisuus ja tarina työllistämispolusta*, **diakoniajohtaja Katri Valve**. Lisäksi paikallisten seurakuntien hyviä esimerkkejä toimivista käytännöistä ja D-aseman esittäytyminen.

Soppaa ja siunausta, Canva.

Lisätietoja ja ilmoittautuminen: [Ajankohtaisikkuna: Soppaa ja siunausta | Oulun hiippakunta](#)

Luomakunnan metsät hanke - Metsien luontokartoitusta seurakunnille

Luonto-Liitto tarjoaa seurakunnille ja seurakuntayhtymille maksutta luontokartoitusta. Kartoituksella voidaan selvittää mahdollisia METSO-kohteita ja metsäluonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita kohteita. Kampanja käynnistyi helmikuussa 2023. Yhteistyön taustalla on kirkon ja Luontoliiton laaja-alainen yhteistyösopimus vuosina 2023–2025. Kartoitustyön mahdollistaa Ruohonjuuri oy:n Luontoliitolle myöntämä rahoitus. Tuki on seurakunnille maksutonta. Lomake luontokartoituksen tekemiseen on avattu seurakunnille maaliskuun alussa. [Lomake luontokartoituksen tekemiseen](#) Kartoituksia tehdään pääasiassa touko–lokakuun välillä.

Yhteystietoja

Ympäristötoiminnan yhteyshenkilöinä ovat **ympäristötoiminnan neuvottelukunnasta:**

puheenjohtaja Riitta Kukkohovi-Colpaert riitta.colpaert@evl.fi

sihteri Outi Soukainen outi.soukainen@evl.fi

Ympäristötoiminnan yhteyshenkilönä **tuomiokapitulissa:**

Hiippakuntadekaani Juha Rauhala juha.rauhala@evl.fi

Oulun hiippakunnan tuomiokapituli, ympäristötyö [Hiippakunnan palvelut | Oulun hiippakunta](#)

Kirkon ympäristötyö [Kirkon ympäristötyö - evl.fi](#)

Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan tavoitteena on kannustaa seurakuntia ympäristöohjelman tekoon ja ympäristödiplomin hakemiseen. Mikäli seurakunnassanne on ollut tai olette suunnittelemassa ympäristöohjelman tekemistä, voitte ottaa yhteyttä neuvottelukuntaan, neuvottelukunnan sihteeriin tai puheenjohtajaan, autamme mielellämme mahdollisuuksiemme mukaan asian eteenpäin viemisessä. Kirkon ympäristödiplomi on kirkon oma ympäristöjärjestelmä. Kirkon ympäristötyön pohjana ovat Kirkon ympäristödiplomijärjestelmän lisäksi Kirkon energia- ja ilmastostrategia Hiilineutraalikirkko 2030 sekä Kirkon ilmasto-ohjelma Kiitollisuus, kunnioitus, kohtuus. Hiilineutraali kirkko 2030 - strategian suosituksena on, että kaikilla seurakunnilla sekä tuomiokapituleilla ja Kirkkohallituksella on Kirkon ympäristödiplomi vuoteen 2025 mennessä.

Kevätterveisin 2023,

Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan neuvottelukunta